

repræsentant er nærmere begrundet i ønsket om at have en praktiserende advokat med særlig erfaring i udlændinge- og flygtningesager som medlem med den indgang til asylsagerne, som en sådan person vil have, mens Dansk Flygtningehjælps repræsentation i Flygtningenævnet har skullet sikre lægmænds deltagelse i nævnet som repræsentanter for folkelige og humanitære synspunkter. Der henvises til betænkning nr. 968/1982, side 226 ff., betænkning nr. 1265/1994, side 4 ff., samt lovforslag nr. L 214 af 2. marts 1994 om ændring af udlændingeloven og lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v., side 27 (jf. Folketingstidende 1993-94, tillæg A, sp. 7295).

Flygtningenævnets medlemmer er således udpeget af forskellige myndigheder og organisationer. Nævnsmedlemmerne er imidlertid funktionelt uafhængige af de udpegende myndigheder eller organisationer. Nævnsmedlemmerne er dermed ikke retligt forpligtede til at efterkomme instrukser eller henstillinger om deres virke som medlemmer af Flygtningenævnet, men bedømmer den enkelte sag i Flygtningenævnet ud fra deres personlige vurdering og overbevisning.

Flygtningenævnet er kendetegnet ved at være et uafhængigt og domstolslignende organ. Nævnet er således uafhængigt af den politiske proces og kan ikke modtage direktiver fra regering eller folketing. Flygtningenævnets afgørelser er endelige, jf. udlændingelovens § 56, stk. 8. Dette er senest blevet fastslået ved Højesterets dom af 26. januar 2001 (UfR 2001.861H), hvor Højesteret udtalte, at »domstolsprøvelse af Flygtningenævnets afgørelser er begrænset til en prøvelse af retsspørgsmål, herunder mangler ved afgørelsesgrundlaget, sagsbehandlingsfejl og ulovlig skønsudøvelse. Foreligger der ikke omstændigheder som nævnt, er der ikke grundlag for at fravige endelighedsbestemmelsen i udlændingelovens § 56, stk. 7 (nu § 56, stk. 8).«

Regeringen finder det afgørende, at Flygtningenævnet – som endelig ankeinstans i asylsager – står som garant for, at udlændinge, der indgiver ansøgning om asyl i Danmark, får en grundig og fuldt ud retssikkerhedsmæssig forsvarlig behandling af deres asylansøgninger. Regeringen finder det endvidere af afgørende betydning, at Flygtningenævnet fortsat er sagkyndigt med en høj grad af juridisk ekspertise, herunder ekspertise med hensyn til udlændinge- og asylretlige spørgsmål.

Det foreslås på den baggrund, at Flygtningenævnet fremover skal bestå af en dommer som formand, et medlem, der beskikkes af integrationsministeren, og

et medlem, der beskikkes efter indstilling fra Advokatrådet.

Dansk Flygtningehjælp er en privat, humanitær organisation med 27 medlemsorganisationer. Dansk Flygtningehjælp arbejder bl.a. for flygtninges beskyttelse mod forfølgelse og arbejder strategisk ud fra fire grundsynspunkter, herunder at være fortalere for flygtningesagen over for myndigheder og offentligheden. De af Flygtningenævnets medlemmer, der er indstillet af Dansk Flygtningehjælp, har med henblik på at afspejle organisationens brede, folkelige forankring en vidt forskellig professionel baggrund. Dansk Flygtningehjælps juridiske afdeling yder forud for behandlingen af de enkelte sager i Flygtningenævnet sekretariatsbistand til det enkelte nævnsmedlem, som er indstillet af Dansk Flygtningehjælp. Samtidig fungerer Dansk Flygtningehjælp som en interesseorganisation, der yder bistand til asylansøgere og de advokater, der møder for asylansøgerne i Flygtningenævnet.

I sager, hvor Udlændingestyrelsen har vurderet en asylansøgning som åbenbart grundløs, forelægges sagen for Dansk Flygtningehjælp, jf. udlændingelovens § 53 a, stk. 3, og den ved lovforslagets § 1, nr. 63 foreslåede bestemmelse i § 53 b. I tilfælde, hvor Dansk Flygtningehjælp ikke er enig i Udlændingestyrelsens vurdering af, at sagen er åbenbart grundløs, og hvor Udlændingestyrelsen fortsat finder, at der bør gives afslag på asyl, indbringes sagen automatisk for Flygtningenævnet, hvor Dansk Flygtningehjælp også er repræsenteret, jf. udlændingelovens § 53, stk. 2.

Regeringen finder det u hensigtsmæssigt, at Dansk Flygtningehjælp samtidig yder bistand til nævnsmedlemmer og til asylansøgere og mødende advokater. Dette kan medvirke til at svække tilliden til, at nævnsmedlemmer, der er indstillet af Dansk Flygtningehjælp, fungerer selvstændigt uden at modtage instrukser fra organisationen. Endvidere findes det u hensigtsmæssigt, at Dansk Flygtningehjælp i forbindelse med behandlingen af sager, der har været forsøgt behandlet i åbenbart grundløs-proceduren, varetager funktioner i forbindelse med behandlingen af sagen i både første og anden instans. Det kan således medvirke til at svække tilliden til habiliteten hos de nævnsmedlemmer, der er indstillet af Dansk Flygtningehjælp, og derved tilliden til, at sagen behandles af to af hinanden uafhængige instanser.

Det foreslås på den baggrund, at Dansk Flygtningehjælp ikke fremover skal have adgang til at indstille et medlem af Flygtningenævnet.

Med henblik på at opretholde den balance, der hidtil har været i Flygtningenævnet mellem medlemmer udpeget af myndigheder på den ene side og medlemmer